

บทคัดย่อ

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาศักยภาพในการวิจัยและพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ในการให้บริการสุขภาพ ของสถานบริการสาธารณสุขในส่วนภูมิภาคของกระทรวงสาธารณสุข โดยวิธีการทบทวนเอกสาร การสังแบบสอบถาม การประชุมระดมสมอง และการศึกษาดูงานเฉพาะกรณี พบว่า

สถานบริการสาธารณสุขในส่วนภูมิภาคของกระทรวงสาธารณสุข มีศักยภาพพอสมควรในการวิจัยและพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ในการให้บริการสุขภาพ มีสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ รวมกันเกือบ 200 ชนิด โดยศักยภาพนี้ สัมพันธ์กับลักษณะงานบริการที่รับผิดชอบ และสิ่งประดิษฐ์ที่พัฒนาขึ้นมาส่วนมากอยู่ในลักษณะสิ่งประดิษฐ์พื้นฐาน เนماะแก่การประยุกต์ใช้ในพื้นที่มีเป็นบางส่วนที่จะมีศักยภาพในเชิงอุดหนกรรรม อุปสรรคสำคัญในการวิจัยพัฒนา ได้แก่ การขาดแคลนงบประมาณ ขาดแรงจูงใจ ขาดการสนับสนุนด้านวิชาการ งานประจำมีมากเกินไปและการขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนอุปสรรคในการพัฒนาไปสู่อุดหนกรรรม ก็คือ การบริหารจัดการ การลงทุนในการผลิต และการบริหารการตลาด

การสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพดังกล่าว เป็นเรื่องที่ควรดำเนินการอย่างยิ่ง โดยควรจะมุ่งเน้นที่วัตถุประสงค์ในการพัฒนาคนควบคู่ไปกับการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์โดยตรง รวมทั้งระบบการนำเทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ไปใช้และระบบการพัฒนาสู่อุดหนกรรรม ด้วย ทั้งนี้การสนับสนุนควรจะให้ขยายไปถึงการดัดแปลง ปรับปรุงและการอนุรักษ์สิ่งประดิษฐ์เดิม รวมทั้งการพัฒนาระบบที่จะนำเทคโนโลยีไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่จำกัดการวิจัยพัฒนาเฉพาะในสถานบริการสาธารณสุขเท่านั้น

การส่งเสริมสนับสนุนดังกล่าว ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและครบวงจร ตั้งแต่ การสนับสนุนงบประมาณ ที่จะต้องมีความยืดหยุ่น ไม่ติดกับปีงบประมาณและเป็นงบประมาณที่คล่องตัว การสนับสนุนด้านวิชาการ โดยการพัฒนาเครือข่ายนักประดิษฐ์ การจัดเวทีเสนอผลงาน การเผยแพร่ผลงานในลักษณะเอกสารสิ่งพิมพ์ การสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคและด้านมาตรฐาน การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร การสร้างแรงจูงใจ ด้วยการประกาศเกียรติคุณ การนำเสนอสิ่งประดิษฐ์ไปใช้ในวงกว้าง การให้ความตื่นเต้นซึ่งกันและกัน และการสืบสานให้มีการจัดติวิบัตร และการสนับสนุนให้เชื่อมโยงกับกลไกการลงทุนและการตลาด

การพัฒนาระบบและรูปแบบการสนับสนุน ควรเริ่มทำเป็นโครงการทดลองสัก 5 ปี โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและ/หรือสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข โดยระยะยาวอาจพัฒนาเข้าเป็นกิจกรรมภายใต้ความรับผิดชอบขององค์กรสนับสนุนส่วนกลางต่อไป หรือตัวระบบอาจอยู่ไปได้ด้วยตนเอง